

VYHLÁSENIE PREDKLADATEĽA

Návrh zákona o krajinnom plánovaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa predkladá s rozpormi s Ministerstvom financií SR, Ministerstvom hospodárstva SR, Ministerstvom dopravy a výstavby SR, Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Úradom podpredsedu vlády SR, Republikovou úniou zamestnávateľov a Združením miest a obcí Slovenska.

Ministerstvo financií SR

Keďže predložený materiál zakladá nekryté negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, žiada o také prepracovanie, aby všetky výdavky z neho vyplývajúce boli rozpočtovo zabezpečené bez nekrytých negatívnych vplyvov na rozpočet verejnej správy. Za oblasť zamestnanosti takú úpravu (zvýšenie počtu zamestnancov dotknutých kapitol a osobných výdavkov), aby boli rozpočtovo zabezpečené v rámci limitov výdavkov a počtu zamestnancov dotknutých kapitol schválených v návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2022 až 2024, resp. v rámci rozpisu návrhu limitov výdavkov na roky 2023 až 2025.

Ministerstvo životného prostredia SR: Výpočet rozpočtovo nekrytých výdavkov, uvedený v doložke vplyvov je založený na potrebe reálnej vykonateľnosti a uskutočniteľnosti procesnej i vecnej stránky návrhu zákona.

Úrad podpredsedu vlády SR

1. K návrhu zákona ako celku: Návrh zákona o krajinnom plánovaní nereflektuje na novo prijatú stavebnú legislatívu v oblasti územného plánovania – zákon č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní. Právna úprava je nekoncepčná, v mnohých ohľadoch protiústavná (zasahuje do kompetencií samospráv) a nesúladná s medzinárodnými záväzkami – Európskym dohovorom o krajine.

Ministerstvo životného prostredia SR: Krajinný plán Slovenska bude záväzným podkladom pre koncepciu územného rozvoja Slovenska. Krajinné plány sú odborné dokumenty, ktoré najmä definujú stav krajiny; nejde o zásah do kompetencie v územnom plánovaní. Návrh zákona nadväzuje na zákon č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní, v ktorom krajinný plán je ustanovený ako záväzný územnoplánovací podklad.

Návrh zákona nezasahuje do kompetencií samospráv, obci a vyššiemu územnému celku možno zákonom ukladať povinnosti a obmedzenia pri výkone územnej samosprávy, čo je v súlade s čl. 67 ods. 2 Ústavy SR, na obec a vyšší územný celok možno zákonom preniesť výkon určených úloh miestnej štátnej správy a podľa § 2 písm. e) zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky v znení neskorších predpisov na obce prešli pôsobnosti na úseku územného plánovania a stavebného poriadku (pôsobnosť stavebného úradu), avšak nie pôsobnosti na úseku krajinného plánovania. Návrh je v súlade s Ústavou SR, aj s ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi.

Podľa čl. 5 písm. d) Dohovoru o krajine Rady Európy sa zmluvné strany zaviazali „integrovat krajinu do svojich regionálnych a územnoplánovacích koncepcií a svojich kultúrnych, environmentálnych, poľnohospodárskych, sociálnych a hospodárskych koncepcií, ako aj do

ostatných koncepcií s možným priamym alebo nepriamym vplyvom na krajinu“. Návrh zákona o krajinom plánovaní nezavádza novú územnoplánovaciu koncepciu, ale integruje krajinu, resp. krajinné plánovanie do územnoplánovacej koncepcie v súlade s uvedeným ustanovením Dohovoru o krajine Rady Európy.

Návrh bol vypracovaný na základe Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky na mesiac december 2021, pričom dôvodom predloženia je Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 a implementácia Európskeho dohovoru o krajine.

Návrh zákona o krajinom plánovaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov obsahuje aj novelu zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov s explicitným doplnením, že Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy pre tvorbu a ochranu životného prostredia vrátane ekologických aspektov krajinného plánovania.

2. Návrh zákona o krajinom plánovaní nereflektuje na platný zákon č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní v otázke integrácií konaní. Návrh zákona o krajinom plánovaní predpokladá, že krajinné plány na rôznej úrovni budú predmetom samostatného konania, pripomienkovania a prerokovania, pritom ide o dokumentáciu vo vzťahu ku krajine, ktorá je svojim obsahom podobná, ak nie totožná, s obsahom územnoplánovacej dokumentácie.

Ministerstvo životného prostredia SR: Krajinný plán Slovenska bude záväzným podkladom pre Koncepciu územného rozvoja Slovenska (v súlade s aktuálne platným a účinným stavebným zákonom). Dokumentácia vo vzťahu ku krajine svojim obsahom nie je totožná s obsahom územnoplánovacej dokumentácie.

Zákon č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní, ktorý nadobudne účinnosť 1. apríla 2024, tiež uvádza krajinný plán ako záväzný územnoplánovací podklad - ustanovuje povinnosť použitia tohto podkladu.

Z uvedeného vyplýva, že nejde o novú koncepciu. Návrh je v súlade s aktuálne platným a účinným stavebným zákonom, s právom Európskej únie, aj s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky.

3. Navrhované ustanovenia pri prerokovaní návrhov krajinných plánov nie sú upravené dostatočne, chýbajú základné pravidlá prerokovania, právna úprava vysporiadania sa s pripomienkami a základný rámec spôsobu prerokovania ako aj jeho výsledok.

Ministerstvo životného prostredia SR: Upravené riešenie rozporov, dokumentácia krajinného plánovania je podľa zákona 200/2022 Z. z. záväzným podkladom pre územnoplánovaciu dokumentáciu a preto je dôvodom aj pre prípadnú aktualizáciu územnoplánovacej dokumentácie.

Znenie § 18 ods. 5 a 6 bolo upravené, aj napriek tomu ÚVSR – PVSR považuje navrhovanú doplnenú úpravu procesných ustanovení za nedostatočnú.

4. V § 5 ods. 5 návrhu zákona požaduje vypustiť slová „pre Koncepciu územného rozvoja Slovenska a“ z dôvodu nadbytočnej duplicity s § 16 ods. 5 zákona č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní.

Ministerstvo životného prostredia SR: Návrh zákona nadväzuje na zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

5. Požiadavka k § 18 ods. 5 na ustanovenie obdobného postupu prerokovania návrhu dokumentácie krajinného plánovania, ako je ustanovené v rámci zákona o územnom plánovaní (napr. vysporiadanie s neakceptovanými pripomienkami).

Ministerstvo životného prostredia SR: Znenie § 18 ods. 5 bolo v nadväznosti na závery rozporového konania upravené, aj napriek tomu rozpor pretrváva.

6. Ustanovenie § 20 žiada doplniť tak, aby z neho jasne vyplývalo, že register krajinného plánovania je súčasťou informačného systému územného plánovania a výstavby podľa § 25 zákona č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní.

Ministerstvo životného prostredia SR: V súčasnosti je v platnosti zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku. Znenie bolo upravené (účinnosť), aj napriek tomu ÚVSR – PVSR považuje navrhovanú doplnenú úpravu procesných ustanovení za nedostatočnú.

Ministerstvo hospodárstva SR

Ministerstvo hospodárstva sa stotožnilo so stanoviskom Úradu podpredsedu vlády SR.

Ministerstvo dopravy a výstavby SR

1. V Čl. I § 4 ods. 3 žiada za slovom „podklad“ vložiť slová „v oblasti ekologických aspektov“, nakoľko dokumentácia krajinného plánovania môže byť len záväzným podkladom v oblasti ekologických aspektov, čo je v kompetencii orgánu krajinného plánovania.

2. V Čl. I § 5 ods. 5 a § 6 ods. 5 žiada za slovami „záväzným podkladom“ vložiť slová „v rozsahu ekologických aspektov“ z dôvodu, že Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky má v kompetencii ekologické aspekty územného plánovania, a tie sú povinné implementovať v procese územného plánovania

Ministerstvo životného prostredia SR: Pojem „ekologické aspekty“ bol daný do kompetenčného zákona v čase, kedy z MŽP SR bola gestorom oblasti územného plánovania a stavebného poriadku. Ide však o ekologické aspekty územného plánovania, nie krajinného plánovania, čo sú dva rozdielne plánovacie procesy v území a krajine, nie sú totožné, majú odlišné ciele, úlohy aj odbornú spôsobilosť.

3. V Čl. I § 5 až 7 žiada vypustiť odsek 6 vrátane poznámok pod čiarou, pretože úloha orgánu územného plánovania a postavenie územnoplánovacej dokumentácie vyplývajú z ustanovení platného stavebného zákona a tiež z ustanovení zákona č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní (účinného od 01.04.2024). Navrhované ustanovenie v takomto znení by bolo nepriamou novelou legislatívy územného plánovania.

Ministerstvo životného prostredia SR: Návrh zákona nie je novelizáciou právnych predpisov v oblasti územného plánovania. Ustanovenie ukladá povinnosti výlučne orgánu územného plánovania, v súvislosti s najbližšou aktualizáciou svojej územnoplánovacej dokumentácie. Rozpor pretrváva v ustanoveniach § 6 ods. 6 a § 7 ods. 6.

Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Žiadame doplniť ustanovenie podľa ktorého je možné obstarat' miestny krajinný plán aj na základe žiadosti orgánu miestnej samosprávy (obce alebo združenia obcí). Cieľom je umožniť obciam aktívnejšie sa podieľať na zvyšovaní úrovne starostlivosti o krajinu na svojom území.

Ministerstvo životného prostredia SR: Miestne krajinné plány sa budú môcť obstarat' až po spracovaní KPS a RKP, vznikol by chaos. Aj napriek vysvetleniu rozpor trvá.

Republiková únia zamestnávateľov

1. Návrh zákona o krajinnom plánovaní v navrhovanom znení je v rozpore s vládou deklarovanou snahou zjednodušiť a zrýchliť územné plánovanie. Vo veľkej miere je návrh duplicitný s novoprijatým zákonom o územnom plánovaní. Z uvedených dôvodov by vhodnejším riešením bolo implementovanie potrebných úprav do novoprijatého zákona o územnom plánovaní č. 200/2020 Z.z., kde by potreby krajinného plánovania mohli byť v plnej miere reflektované bez generovania duplicitných procesom ako aj bez potreby následných úpravy územných plánov na základe krajinných plánov. V návrhu zákona považuje za nesystémovo zvolený model obstarávateľov krajinných plánov, ktorý ide proti zaužívanému modelu rešpektujúcemu originálnu kompetenciu miestnej a regionálnej samosprávy. Navrhuje, aby v ďalších krokoch predkladaného návrhu zákona boli pozvaní odborníci z oblasti krajinného plánovania a strategického environmentálneho hodnotenia (SEA) Žiada, aby bola z návrhu zákona o krajinnom plánovaní vyňatá požiadavka o strategickom environmentálnom hodnotení krajinných plánov. Zároveň žiada, aby dokumentáciu krajinného plánovania vypracovávali absolventi študijných odborov, ktorí sú na tento výkon pripravení a majú relevantné vzdelanie. S prihliadnutím na vyššie uvedené výhrady a nasledovné pripomienky navrhujeme zákon zásadne prepracovať.

Ministerstvo životného prostredia SR: Návrh zákona nezasahuje do procesu obstarávania územnoplánovacej dokumentácie (ÚPD).

Na rozporovom konaní na štatutárnej úrovni boli na oboch stranách vysvetlené postoje. Doplnené aj stanovenie priority obstarávania krajinných plánov regiónu pri Krajinnom pláne Slovenska - §5 ods. 2 písm. i).

2. Návrh na úpravy ustanovení (§ 4 až 7) ustanovujúcich záväznosť dokumentácie krajinného plánovania.

Ministerstvo životného prostredia SR: Záväznosť pre Konceptiu územného rozvoja Slovenska definuje zákon č. 200/2022 Z. z. V tejto súvislosti sú navrhnuté súvisiace ustanovenia.

3. Navrhuje sa novelizácia zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny tak, že dokumentácia územného systému ekologickej stability sa stáva záväzným podkladom pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie, nakoľko absentuje proces prerokovania s vlastníkom (správcom, nájomcom) pozemkov, obcou a inými dotknutými subjektami (napr. správcami sietí, správcami povodia, podnikateľkami subjektami, ktoré môžu byť navrhovanými opatreniami dotknuté). Zákon vôbec nerieši proces schvaľovania dokumentácie R-USES a M-USES. Dokument, ktorý nemá zákonný spôsob prerokovania a schvaľovania sa nemôže považovať za záväzný dokument. Žiada sa v zákone upraviť prerokovanie dokumentácie USES aj s valníkmi (správcami, nájomcami) dotknutých pozemkov obcou ako aj spôsob schvaľovania

uvedenej dokumentácie napr. rozhodnutím podľa zákona č. 71/1967 Zb. alebo všeobecne záväzným právnym predpisom.

Ministerstvo životného prostredia SR: Nie je možné upraviť zákon č. 543/2002 Z. z. podľa návrhu, nakoľko pri už schválených územných systémoch ekologickej stability (USES) by išlo o nezákonnú retroaktivitu.

Združenie miest a obcí Slovenska

1. Závazná časť dokumentácie KP má vopred - a priori preddefinovať limity a podmienky využívania krajinného územia, ktoré budú záväzné pre spracovanie ÚPD, pričom nie je jasné, resp. môže vzniknúť právne nejasná situácia, čo by nastalo (resp. čo by platilo), ak by tieto vopred dané "záväzné" podmienky stanovené v D-KP neprešli vôbec, alebo v navrhovanom rozsahu a obsahu, cez proces verejného prerokovania a schválenia ÚPD.

Ministerstvo životného prostredia SR: Ide o limity a podmienky, ktoré sú charakterizované vlastnosťami krajiny, a nie o definovanie využívania územia. Pri realizácii sa bude uplatňovať princíp dohody a riešenie rozporov.

2. Vzhľadom k záväznosti dokumentácie krajinného plánovania, skutočnosti že záväzná časť obsahuje návrhy a opatrenia ktoré môžu byť obmedzujúce aj pre vlastníka (správu, nájomcu) nehnuteľností na ktorých sa navrhujú, žiada, aby bol návrh záväznej časti krajinného plánu regiónu a návrh záväznej časti miestneho krajinného plánu oznámený aj vlastníkom (správcom nájomcom) nehnuteľnosti a aby mu bolo umožnené sa v stanovenej lehote k zásadám vyjadriť a následne aby boli jeho pripomienky prerokované a ich prípadné neakceptovanie odôvodnené.

Ministerstvo životného prostredia SR: Vlastník svoje pripomienky uplatňuje ako verejnosť, tým, že ide iba o podklad, ktorý sa následne premieta do iných dokumentov.

3. Požiadavka v zákone upraviť dodatočné prerokovanie a schválenie vypracovaných dokumentácii R -USES a M-USES ktoré majú byť náhradou za dokumentáciu krajinného plánovania s vlastníkami (správcami, nájomcami) a obcou.

Ministerstvo životného prostredia SR: Nie je možné upraviť podľa návrhu, nakoľko pri už schválených územných systémoch ekologickej stability (USES) by išlo o nezákonnú retroaktivitu.

4. Návrh zákona je v rozpore s Ústavou SR, nakoľko neprimerane zasahuje do ústavnej kompetencie miest a obcí v oblasti územného plánovania a rozvoja a de facto umožňuje rozhodnutím nevoleného úradníka okresného úradu meniť riadne spracovaný a schválený územný plán obce.

Ministerstvo životného prostredia SR: Návrh zákona nie je protiústavný. Krajinný plán je odborný dokument a nie subjektívny návrh. Musí byť v súlade s právnou úpravou.

5. Keďže podľa návrhu KP obstaráva, prerokúva a schvaľuje štát cez ministerstvo ŽP, resp. okresné úrady, návrh predstavuje nesystémový a neprimeraný zásah do práv a výkonu miestnej a regionálnej samosprávy, ktoré majú podľa ústavy SR originálnu kompetenciu v územnom

rozvoji na svojom území, ktoré pozostáva zo zastavaného (urbanizovaného, osídleného) územia a rovnako a zároveň rovnocenne aj nezastavaného územia - krajiny.

Ministerstvo životného prostredia SR: Krajinné plány sú odborné dokumenty, ktoré predovšetkým definujú stav krajiny. Nejde o zásah do kompetencie v územnom plánovaní.